

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRÁDEŽE VLOUPÁNÍM A KRÁDEŽE
MOTOROVÝCH VOZIDEL V REGIONU
KRKONOŠE**

Autor práce:	Jaroslav Brož, Dis.
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia:	kombinovaná
Vedoucí práce:	Mgr. Jaroslav Hovorka
Katedra:	Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Rád bych touto formou poděkoval. Mgr. Jaroslavu Hovorkovi, za vedení bakalářské práce a za odbornou pomoc při jejím vypracování, dále kolegům z Územního odboru Policie ČR Semily, z Oddělení kriminální služby a vyšetřování Semily za vstřícnou pomoc při shromažďování důležitých informací, které jsou použity v této bakalářské práci

ABSTRAKT

Brož, J. *Krádeže vloupáním a krádeže motorových vozidel v regionu Krkonoše : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2011. 54 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: analýza, krádež, kriminalistická stopa, páčidlo, prevence, rozlamovák, statistika, trestný čin, zabezpečovací zařízení, zločinné nástroje, vyšetřování.

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat problematiku nejrozšířenější majetkové trestné činnosti na okrese Semily, krádeže vloupáním do motorových vozidel a krádeže motorových vozidel. Zejména zjistit nejčastější způsoby, kterým tuto trestnou činnost páchají.

První část práce je věnována teoretickému zpracování této problematiky, zde vysvětlím některé základní pojmy, které se všeobecně vloupání do motorových vozidel týkají. V druhé části bakalářské práci budu spekulativně pracovat s daty, získané z policejních statistik, kriminálních dokumentací a z vlastní praxe. V závěru práce zhodnotím získané výsledky, porovnáám je z předpokládanými hypotézami a provedu osobní názor k této problematice.

ABSTRACT

Brož, J. *Burglaries and car thefts in the region of the Krkonoše : the bachelor's work*. České Budějovice : The University of European and Regional Studies, o.p.s., 2011. 54 p. The bachelor's supervisor : Mgr. Jaroslav Hovorka.

Key words: analysis thefts, criminalistic trace, cracker, prevention, breaker, statistics, criminal offence, investigation, security system, criminal tools.

The aim of this bachelor's work was to map the problems of the most widespread property offence in the district Semily, thefts by burglary into the motor vehicles and the thefts of the motor vehicles. Especially to find out the most frequent ways which are used for this criminal activity.

The first part of this work is devoted to the theoretic processing of this problem. I am going to explain here some basic terms which are generally connected with the theft into the motor vehicles. In the second part of the bachelor's work I am going to work with the data speculatively gained from the police statistics, criminal documents and from my own experience. At the end of the work I am going to evaluate the gained results, compare them with the supposed hypothesis and I am going to create my own opinion to this problem.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1. Cíl a metodika bakalářské práce	9
1.1 Zpracování práce pomocí sběru dat, analýzy a syntézy	9
1.1.1 Sběr dat.....	9
1.1.2 Pojem analýza	10
1.1.3 Pojem syntéza.....	10
2. Právo a trestný čin	11
2.1 Trestný čin krádeže	12
2.2 Škoda jako znak trestného činu	13
3. Problematika objasňování krádeží motorových vozidel	14
3.1 Způsoby páchaní krádeží motorových vozidel, historie a současnost.....	16
3.2 Způsoby odcizování motorových vozidel pro obchod	19
4. Kriminalistické stopy na úseku motorových vozidel	21
4.1 Typické materiální stopy	21
5. Vyšetřování trestné činnosti krádeže motorových vozidel	23
6. Příčiny a motivy vloupání do motorových vozidel.....	24
6.1 Získání věcí a finančních prostředků.....	24
6.2 Ostatní příčiny	25
7. Způsoby vloupání do motorových vozidel	26
7.1 Překonání systému zámku	26
7.2 Rozbití skleněné výplně okna.....	27
7.3 Nezjištěným způsobem.....	28
8. Zločinné nástroje.....	29
8.1 Páčící nástroje k rozbití okna a poškození mechanismu zámku.....	29
8.2 Pomůcky k rozbíjení skleněné výplně	30
8.3 Nástroje k překonání zámkových systémů	32

9. Preventivní a bezpečnostních opatření proti krádežím a krádeží do motorových vozidel.....	37
9.1 Organizačně-technická opatření	37
9.2 Mechanické-zábranné prostředky.....	38
9.3 Elektronické zabezpečení	38
9.4 Kamerový systém	39
9.5 Veřejné osvětlení	39
9.6 Informování veřejnosti	40
10. Analýza reálného stavu trestné činnosti.....	43
10.1 Hodnotící kritéria	43
11. Vlastní zjištění	44
11.1 Případy vloupání do motorových vozidel na okrese Semily	44
Závěr	48
POUŽITÁ LITERATURA A DOKUMENTY	50

ÚVOD

U Policie České republiky pracuji již dvacet pět let, kdy patnáct let jsem zařazen jako vedoucí obvodního oddělení Jilemnice okres Semily. Po celou dobu mé policejní praxe máme nejsledovanější nápad na trestné činnosti krádeže motorových vozidel a vloupání do nich na celém území okresu Semily, převážně však na území turisticky vyhledávaného území Krkonoš. Během této doby jsem měl možnost vést podrobnou statistiku o této rozsáhlé, specifické trestné činnosti, a dále se setkat s osobami, které tuto trestnou činnost páchají. Vždy mě při zpracování a dokumentování jednotlivých případů krádeží a vloupáním do motorových vozidel zajímalo několik faktorů, například, (kdy a proč dochází právě k této trestné činnosti?, proč právě tímto způsobem?, apod.). Proto bych se rád s těmito získanými skutečnostmi rozdělil i s ostatním lidmi, kteří se mnohdy o této trestné činnosti a zajímavostech spojené s ní stroze dozví, pouze z médií, v mnoha případech se skreslenými informacemi. V této bakalářské práci, chci uvést problematiku této specifické trestné činnosti, názorně ukáži a popíši, některé techniky a nástroje, které pachatel využívá k páchání trestné činnosti, vloupání do motorových vozidel. Byl bych rád, aby všeobecně platila u čtenářů této bakalářské práce, níže uvedená věta.:

„Tato bakalářská práce s obsahem použitých informací neslouží k nabádání k trestné činnosti, ale k tomu, aby se lidé dozvěděli zajímavé věci o dané problematice a sami se zamysleli, nad tím, zda dělají vše proto, aby se nestali obětí právě těchto trestných činů!“

V první kapitole objasním cíle bakalářské práce a metody, které použiji při zpracování. Ve druhé kapitole vysvětlím ze základů práva pojem právo, trestný čin a škoda trestného činu, ve třetí kapitole se budu zabývat problematikou objasňování motorových vozidel, ve čtvrté kapitole popíši typické stopy, které lze při OMČ zajistit a v páté kapitole nastíním problém při vyšetřování těchto případů a v další kapitole se budu zabývat příčinou a motivem pachatelů. V sedmé kapitole vysvětlím možné způsoby a popíši zločinné nástroje používané při vloupání do motorových vozidel. V deváté kapitole popíši možné způsoby prevence a v desáté kapitole provedu analýzu reálného stavu. V poslední kapitole předvedu vlastní zjištění případů vloupáním do motorových vozidel v regionu Krkonoš na okrese Semily.

1. Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem této práce bude informovat o metodách, postupech a prostředcích, které pachatelé používají při vloupání do motorových vozidel, současný stav této trestné činnosti a možnosti OČTŘ a veřejnosti tento stav řešit.

Při zpracování jsem postupoval za použití analyticko-syntetických postupů a využil jsem také metod zkoumání logického vyvozování závěrů na základě jednotlivých typů úsudků, zejména indukce a dedukce. Daný stav jsem popisoval na základě deskriptivní metody po nastudování příslušných právních norem, sběru dat a také jsem vycházel z mých mnohaletých zkušeností.

Dalším cílem této práce je podat stručný přehled o vývoji této kriminality na vybraném území, sběr dat a vyhotovení přehledných grafů vztahujících se k objasněným a neobjasněným případům v regionu Územního odboru Policie ČR Semily. Chtěl bych také v této práci poukázat na příčiny, které vedou k této kriminalitě a zároveň uvádím využívaná preventivní a bezpečnostní opatření, která by vedla ke snížení této kriminality.

1.1 Zpracování práce pomocí sběru dat, analýzy a syntézy

1.1.1. Sběr dat

Tato metoda vhodným způsobem umožňuje soustředit podstatné informace o daném jevu na základě předem určených hodnot a výsledky mohou být vhodně zpracovány v grafické podobě.

Data k této bakalářské práci jsem sbíral z období pěti let od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2010 zejména na Oddělení analytiky Služby kriminální police a vyšetřování Semily, na OOP Jilemnice a dále v systému ETR Libereckého, Hradeckého a Ústeckého kraje a z trestních spisů uložených na ÚO SKPV Semily a ÚO SKPV Trutnov.

1.1.2. Pojem analýza

„Analýza znamená rozbor, metodu zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší. Používá se v mnoha vědách, ve filosofii i běžném životě, pokud chceme dospět k výsledkům na základě detailního poznání podrobností.“¹

1.1.3. Pojem syntéza

„Syntéza neboli skládání je obecné označení pro proces spojování dvou nebo více částí do jednoho celku. Co takovým postupem vzniklo, je syntetické.“²

---

¹ *WikipediE Otevřená encyklopedie* [online]. 2008 [cit. 05.12.2010]. Dostupný z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Analýza>>.

² *WikipediE Otevřená encyklopedie* [online]. 2008 [cit. 05.12.2010]. Dostupný z WWW: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Syntéza>>.

2. Právo a trestný čin³

Právo je soubor pravidel chování, kterými se řídí a organizuje lidská společnost. Historický vývoj práva dospěl od nepsaných právních obyčejů k současné písemné formě právních předpisů až v souvislosti se vznikem státu. Trestný čin je součástí trestního práva, které je odvětvím práva veřejného. Trestní právo je v České republice zastoupeno trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb., který řeší trestněprávní vztahy vzniklé mezi společnostmi a pachatelem trestného činu. Trestní zákon vymezuje obsah trestného činu, znaky, osoby pachatele i objektů trestné činnosti, druhy trestních sankcí, povinnost pachatele tyto sankce strpět a právo státu tyto sankce uložit a vykonat. Trestným činem je jen takové jednání, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně a které je nebezpečné pro společnost. Musí tedy být najednou splněny dvě podmínky. Ta první podmínka je formální a říká, že jen takové jednání, které je zákonem označeno za trestný čin, může být trestným činem. Jestliže tedy nějaké jednání není v trestním zákoně popsáno, nemůže být trestným činem, byť by bylo jakkoliv nebezpečné a nemorální. Jedná se o jeden ze základních principů právního státu, že není trestného činu bez zákona (*nullum crimen sine lege*). Tento formální přístup by však v některých případech mohl vést ke kriminalizaci činů, které sice odpovídají zákonnému vymezení konkrétního trestného činu, které ale zároveň nejsou pro společnost nebezpečné. Z tohoto důvodu nový zákon již nevyžaduje splnění i materiální podmínky, která omezuje okruh trestných činů jen na ty, které jsou společensky škodlivé. Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

To znamená, že pokud půjde o případ na spodní hranici trestní odpovědnosti a společenská škodlivost bude taková, že postačí uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, nepůjde o trestný čin, i když se bude jinak jednat o protiprávní čin označený trestním zákoníkem za trestný, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoníku. Vzniká mnoho případů, kdy jednání formálně naplní znaky skutkové podstaty trestného činu, avšak orgán činný v trestním řízení dospěje k závěru, že stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost je pouze nepatrný. Pokud se tedy někdo dopustí činu, který sice formálně naplňuje skutkovou podstatu trestného činu, ale nedosahuje

---

³ ŠÍMA, A., SUK, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: 2007, s. 12.

zákonem požadovaného stupně společenské škodlivosti, nemůže se jednat o trestný čin, ale věc může být posouzena třeba jen jako přestupek. Míru společenské škodlivosti přitom posuzuje soud na základě významu chráněného zájmu, který byl trestným činem dotčen, způsobu provedení a následků činu, a to i s přihlédnutím k okolnostem činu, osobě pachatele a jeho pohnutkám. Aby jednání pachatele mohlo být posouzeno jako trestný čin, musí se jednat o jednání zaviněné. K naplnění skutkových podstat některých trestných činů je třeba zavinění úmyslné (např. krádež), u jiných postačí zavinění nedbalostní (např. ublížení na zdraví při dopravní nehodě).

2.1 Trestný čin krádeže

Jedná se o trestný čin dle § 205 odst.1, písm. a) a odst.3 nebo odst.4 v závislosti na způsobené škodě, kdy ve většině případů se jedná o větší škodu, ale pokud je odcizeno luxusní motorové vozidlo, jedná se většinou o částku přesahující více než 500.000 Kč tj. značná škoda. V souvislosti s tím se v odstavci 3 používá pojem větší škody (50 000 Kč), kterou zákon sice v platné úpravě definuje, ale pro vymezení výše škody u majetkových trestných činů ji vůbec nepoužívá (tomu odpovídá i přísnější sazba - dosud škoda nikoli malá se sazbou šest měsíců až tři léta a nyní větší škoda se sazbou jeden rok až pět let). Tím bude zajištěno i náležité odstupňování postihu krádeží vzhledem k výši škody, kdy rozhodující hranice budou 5. 000, 50. 000, 500. 000 a 5. 000 000 Kč.

Trestný čin krádeže vloupáním je upraven v § 205 odstavec 1, písmeno b) trestním zákoníku. Tento zákon nám stanovuje, že trestného činu krádeže vloupáním se dopouští ten, kdo si přisvojí cizí věc, tím, že se jí zmocní, za užití vloupání. Vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly. Například u motorových vozidel, jde o překonání mechanických překážek, např. rozbítí skleněné výplně, vytržením zámku tedy destruktivní. Další variantou bez viditelného použití násilí tedy nedestruktivní, kdy oběť si je vědoma, že vozidlo řádně uzamkla a zabezpečila. U takového případu může pachatel využít například lsti nebo i síly, která nezanechá na vozidle žádné viditelné poškození nebo jiný technický prostředek.

2.2 Škoda jako znak trestného činu⁴

V případě některých trestných činů je pro určení přesného právního posouzení nutno posoudit výši způsobené škody (především u tzv. majetkových trestných činů, ale i v některých jiných případech). Výše škody v takovýchto případech má význam, pro zjištění, zda se vůbec jedná o trestný čin nebo přestupek, případně, jak přísným trestem lze takový trestný čin postihnout. V případě vloupání do motorových vozidel není třeba pro naplnění skutkové podstaty trestného činu krádeže vloupáním způsobit oběti škodu. Například pachatel se do vozidla dostane nedestruktivním způsobem vloupáním, tedy bez viditelného poškození, kdy nic neodcizí, pouze přehraje věci uložené ve vozidle. Přesto se dopustil trestného činu krádeže vloupáním, i když nezpůsobil majiteli vozidla žádnou škodu. Zde však obecně, jak je výše již naznačeno platí, že soud při určení výše trestu bude pohlížet na způsob provedení činu a dále i na výši způsobené škody. Čím brutálnější způsob a větší škoda, tím, hrozí pachatelům těchto trestných činů větší trest.⁵

Trestní zákon rozlišuje výše škod a trestů následovně:

- škoda nikoliv nepatrná – nejméně 5.000,- Kč. Je možné uložit trest odnětí svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty
- škoda větší – alespoň 50.000,- Kč. Je možné uložit trest odnětí svobody na jeden rok až pět let
- škoda značná – nejméně 500.000,- Kč. Je možné uložit trest odnětí svobody na dvě léta až osm let
- škoda velkého rozsahu – nejméně 5.000.000,- Kč. Je možné uložit trest odnětí svobody na pět až deset let

Při stanovení výše škody se přitom vychází z hodnoty věci v době spáchání trestného činu (tržní cena). Jestliže vám tedy bude ukradeno autorádio, které jste si zakoupili před rokem za 2.000,- Kč (pořizovací cena), může škoda pro účely trestního řízení představovat třeba jen 500,- Kč, protože za větší částku by toto použité rádio nebylo prodejné. Výše škody je určována odborným vyjádřením (např. provozovatel bazaru nebo autobazaru), ve složitějších případech hodnotu určuje znalec.

---

⁴ ŠÍMA, A., SUK, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: 2007, s. 31.

3. Problematika objasňování krádeží motorových vozidel

V roce 2008 bylo na území České republiky podle policejních statistik odcizeno 18.011 motorových vozidel, v průměru tedy téměř 50 motorových vozidel denně. V roce 2007 bylo odcizeno 19.500 a v roce 2006 20.175 motorových vozidel. Přes 90 % krádeží motorových vozidel se týká dvoustopých motorových vozidel.

Vývoj tohoto druhu trestné činnosti má v posledních letech překvapivě stagnující, případně mírně sestupnou tendenci v počtu odcizených motorových vozidel. Naopak stoupá vzniklá škoda, to znamená, že dopady na poškozené jsou mnohem dramatičtější. To se děje nejenom proto, že se do páchaní tohoto druhu trestné činnosti vehementně zapojuje také organizovaný zločin. Jeho členové pečlivě vybírají automobily, na které zaútočí. Měřítkem je kromě oblíbenosti některých automobilech značek Škoda, VW, Audi i vybavenost jednotlivých vozidel a poptávka po nich na černém trhu. V mnoha případech jde navíc o krádeže na přímou objednávku.

Krádeže motorových vozidel spolu s krádežemi věcí z nich a krádežemi součástek, tvoří téměř 1/4 celkové kriminality a přes 30 % majetkové kriminality. Největší objem tvoří krádeže věcí z automobilů, avšak nejzávažnějším problémem jsou krádeže dvoustopých motorových vozidel, případně jejich součástek, a to zejména vzhledem k vysokým způsobeným škodám. Je obecně známo, že obchod s odcizenými vozidly je podle odhadů třetí nejlukrativnější trestnou činností hned po obchodu s narkotiky a obchodování s lidmi.

Trestná činnost na motorových vozidlech, zejména u nelegálního vývozu, dovozu, pojistných podvodů a legalizace odcizených vozidel či jejich částí, vykazuje znaky organizovaného zločinu. Trestná činnost zpravidla přesahuje rámec minimálně dvou krajů, neřídka zasahuje celé území České republiky, ale i okolních států. Podle statistických výkazů kriminality jsou krádeže motorových vozidel dvoustopých páchany přibližně ze tří čtvrtin jednotlivcem, zbývající část je spáchána ve dvojici nebo ve skupině. Tento údaj však do značné míry vypovídá spíše o schopnosti státních orgánů rozkrýt a doložit součinnost více osob zainteresovaných na krádežích vozidel. Jak vyplývá z poznatků policistů, jsou krádeže motorových vozidel stále sofistikovanější, ve většině případů jsou páchany skupinou pachatelů, z velké části složené z recidivistů, jejíž struktura a činnosti jsou přesně rozděleny. Jedná se o následující role a náplně činností - překonání zabezpečení vozidla, převoz vozidla, registrace vozidla a jeho

doprovod, provozování skladu odcizených vozidel a dílen, kde se vozidla rozebírají, úprava VIN nebo dalších identifikačních znaků, včetně změn elektronických součástí vozidla, registrace vozidla, organizace celé skupiny. Organizované skupiny mají nezřídka vazby na orgány státní správy, případně další subjekty přeregistrační kontroly.

Objasněnost u dvoustopých motorových vozidel po roce 1990 prudce klesla a od poloviny devadesátých let se pohybuje kolem 16 %, v letech 2006 2007 to bylo dokonce jen 14 %. Počty nalezených odcizených vozidel se statisticky nevidují.

Ze statistického výkazu kriminality lze nicméně vyčíst, že u dvoustopých motorových vozidel je bezprostředně po krádeži zajištěno cca 1 % odcizených hodnot. Počet nalezených vozidel lze zhruba odvodit i z počtu odhlášených pátrání z IS Policie ČR, každoročně je v České republice odhlášeno v průměru 30 % případů, jsou zde však zahrnuty i případy, kdy byla nalezena alespoň jedna identifikovatelná část odcizeného vozidla nebo případy, kdy bylo vyhlášeno pátrání po vozidle, ale k odcizení ve skutečnosti nedošlo.

Neopomenutelným problémem je fakt, že do boje s touto trestnou činností se nepodařilo v plné míře zapojit ani výrobce automobilů. Ukazuje se, že jejich obchodní politika není primárně zaměřena na ochranu vozidel před napadením. Na podporu tohoto tvrzení lze uvést, že zabezpečovací zařízení proti zcizení motorových vozidel nejsou ani v základní výbavě nabízené při prodeji nového automobilu. Zákazník si je musí platit jako určitý nadstandard. Výrobci nemají obchodní zájem svá vozidla nějak výjimečně chránit před napadením. Vycházejí pravděpodobně z teorie, že zákazník, který takovým způsobem o svůj vůz přišel, si musí přijít pro nový.

Také vytvoření tzv. schengenského prostoru vytvořilo pro organizované skupiny v České republice obrovský manévrovací prostor a značně zjednodušilo převoz odcizených automobilů přes naše státní hranice. Při převozu těchto odcizených vozidel mimo území Evropské unie mají pak organizované skupiny připravené vlastní cesty mimo místa, střežená orgány bezpečnostních složek zainteresovaných stran.

Stávající negativní stav v této oblasti v České republice ještě zhoršilo rozhodnutí o snížení počtu dopravních a pořádkových policistů a nesprávné směřování jejich zaměření během samotného výkonu služby v terénu. Musím konstatovat, že v této oblasti je objasněnost páchané trestné činnosti na velmi nízké, do budoucna naprosto nedostačující úrovni. Druhou protiprávní úrovní při odcizování motorových vozidel je trestná činnost v oblasti pojišťovacích podvodů. Pokud bych chtěl dělit zájem o

odcizované automobily podle jednotlivých značek, pak mezi nejčastější napadené na území České republiky patří domácí značka Škoda, dále koncernové vozy firem Audi a VW.

Naprostá většina počátečních kriminalistických situací u krádeží motorových vozidel je nepříznivá. Tímto konstatováním lze zčásti vysvětlit i nízkou objasňenost krádeží motorových vozidel. Skutečnost, že automobil zmizel, sice majitel zjistí poměrně brzy, ale například pro organizovanou skupinu je i několik hodin málo dostatečným časem, aby vozidlo vyvezla za hranice České republiky. Je navíc pravdou, že množství odcizených automobilů a skutečnost, že pořádková a dopravní policie plní i řadu dalších úkolů, má za následek, že nalezení odcizeného auta je spíše dílem náhody než výsledkem systematické policejní práce.

3.1 Způsoby páčání krádeží motorových vozidel, historie a současnost

Podobně jako způsoby páčání ostatních krádeží, i způsoby krádeží motorových vozidel jsou velice různorodé. Při volbě způsobu páčání jsou pachatelé ovlivněni celou řadou okolností, zřejmě dominujícími jsou předmět útoku, motiv, kriminální situace a osobnost pachatele. Dále např. značka a typ vozidla, jeho zabezpečení proti odcizení, místo parkování předurčují typ nástrojů a pomůcek, způsob vniknutí do vozidla, jeho nastartování. Stejně tak je dělíme, zda jde o krádež na objednávku, přestavbu vozidla nebo na náhradní díly či o krádež za účelem dalšího prodeje vozidla. Způsob páčání je ovlivněn také technickým vybavením pachatelů, jejich praktickými zkušenostmi a znalostmi, které mohou při krádeži uplatnit.

Před rokem 1989 docházelo v České republice převážně k tzv. „amatérským“ krádežím aut. V naprosté většině případů se pachatel chtěl někam přepravit a poté vozidlo odstavit, občas se vyskytly případy krádeží aut na náhradní díly. Kradené vozidla však zůstávala na území republiky. Po roce 1989 a otevření hranic se krádeže automobilů rychle rozšířily i na území bývalého východního bloku. Obrovská poptávka urychlila vytvoření nových distribučních sítí s kradenými vozidly. Na tuto novou situaci nebyla policie připravena, chyběly jí potřebné odborné znalosti a technické zázemí.

I na způsoby páčání krádeží motorových vozidel lze aplikovat klasifikaci

způsobů páchaní krádeží, uváděnou v metodice krádeží. Vychází z těchto kritérií:

- podle složitosti způsobu páchaní (krádeže prosté a kvalifikované)
- podle stupně připravenosti (krádeže připravované a nepřipravované)
- podle faktu použití nástrojů
- podle objektu zaměření pachatele nebo předmětu zájmu.

Zcela výjimečně jsou prosté krádeže automobilů. Tento druh krádeže nevyžaduje žádné násilí k překonání překážky, tj. uzamykacích mechanismů. Zároveň je vozidlo relativně dostupné, nevyžaduje přípravu na čin, použití nástrojů a jiných pomůcek. Jedná se zejména o příležitostné krádeže, kdy řidič na krátkou chvíli opustil nastartované vozidlo nebo zanechal klíčky ve spínací skříňce. Relativně jednoduchým druhem krádeže je rozbití skla s následným odblokováním uzamykacího mechanismu dveří.

Významným kriminalistickým faktem u krádeží prostých je ten fakt, že pachatelé zpravidla zanechávají na místě krádeže nepatrný počet specifických materiálních stop, neboť tento způsob páchaní nevyžaduje určitou zručnost či dovednost. Odhalování této skupiny krádeží začíná získání identifikačních znaků a popisu odcizeného vozidla a končí jeho ztotožněním, za předpokladu, že vozidlo je vypátráno.

Kriminalistika charakterizuje krádeže složitě určitými kvalifikovanými znaky způsobu páchaní. Pachatelé v těchto případech jsou nuceni překonávat nějaké překážky, kterými je předmět zájmu nějakým způsobem zajištěn proti krádeži. Obvykle je k překonání překážky nutná i jistá příprava, opatření nástrojů a dalších technických prostředků, umožňujících a usnadňujících překonání instalovaného zabezpečovacího zařízení, jakož i jisté technické znalosti, manuální zručnost a znalost „slabých“ míst konkrétních zabezpečovacích zařízení.

Prvním a nejdůležitějším krokem u krádeží vozidel je překonání uzamykacího mechanismu dveří vozidla, což vyžaduje nejen určité znalosti těchto mechanismů, ale i použití různých nástrojů a jiných pomůcek k otevření vozidla. Pokud není vozidlo zabezpečeno různými alarmy, je překonání mechanismu uzamykání vcelku snadné a lze tyto způsoby je rozdělit na:

- a) „vyháčkováním“ táhla uzamykacího systému kovovým háčkem u dveří řidiče,

což bylo typické pro značku Škoda 120 nebo Favorit

b) rozlomení a vytažení zámku ve dveřích u řidiče silnějším šroubovákem, čímž pachatel odblokuje uzamykací systém a do vozidla vnikne dveřmi u spolujezdce, typické pro vozidla ŠKODA Octavia

c) pachatel násilím vytrhne víčko od palivové nádrže, z něhož vymontuje zámeček a sám si vyhotoví duplikát klíče

d) vytržení nebo vytažení zámku pomocí speciálně vyrobeného přípravku „vytrhováku“. Tento způsob je využíván zpravidla u zámku dveří spolujezdce nebo zámku od zavazadlového prostoru proto, aby při náhodné policejní kontrole nebylo patrné poškození zámku u řidiče, které by mohlo vzbudit podezření, že vozidlo je kradené.

Většina krádeží motorových vozidel je připravovaná. Připravované krádeže jsou typické typováním objektu zájmu. U připravovaných krádeží motorových vozidel sehrává významnou roli otázka, zda jde o krádež na objednávku, zde je vozidlo určeno na vnitřní trh k přímému prodeji, v tuzemsku pak na náhradní díly, přestavbu a znovuzavedení vozidla do provozu, s tím pak úzce souvisí i otázky registrace vozidla, opatřování míst úkrytů vozidel, míst odbytu, kontaktování překupníků. Připravovány jsou též fingované krádeže, jejichž motivem je pojistný podvod.

Stejně jako v minulosti i dnes dochází k odcizení vozidla za účelem rozebrání na náhradní díly. Na tento druh činnosti jsou specializovány některé skupiny, které disponují dostatečným technickým vybavením. I v těchto případech dochází ke krádežím na přímou objednávku, kdy je přímo vybrána značka a typ vozidla. V ostatních případech jsou náhradní díly nebo celá vozidla prodávána přes vrakoviště aut nebo přes inzeráty.

3.2 Způsoby odcizování motorových vozidel pro obchod

Motorová vozidla, určená zejména k vývozu a prodeji v cizině, jsou odcizována několika způsoby:

- a) pachatelé si vytipují vozidlo v autorizovaném servisu a ve spolupráci s pracovníky těchto oprav, kde zároveň mohou získat nejen vozidlo samé, ale i údaje o jeho majiteli, jeho bydlišti a náhradní klíče. Poté si již pachatelé obstarají jen příslušné doklady k vozidlu;
- b) pachatelé si pronajmou vozidlo v autopůjčovně, přičemž nájem slouží pouze k pořízení náhradního klíče a získání údajů o vozidle. Vozidlo poté regulérně vrátí a později jej odcizí;
- c) pachatelé odcizí vozidlo zahraničního turisty, parkujícího na parkovišti, na jeho převoz použijí odcizené registrační značky z jiného vozidla registrovaného v ČR a toto vozidlo buď ihned převáží za hranice nebo ho „pouze“ přeparkují na několik dnů na určité místo, např. do areálu nemocnice a pokud není vozidlo nalezeno firmou, která zabezpečuje satelitní vyhledávání odcizených vozidel tak vozidlo poté je převáženo po vlastní ose za hranice k novému majiteli;
- d) mezi méně časté případy odcizení vozidla lze zařadit takové, kdy je majiteli nejdříve odcizen klíč od vozidla a následně i vozidlo. Většinou jde o pachatele z okruhu známých nebo příbuzných poškozeného, vyskytuje se i odcizení klíčů k vozidlu při domovních krádežích.
- e) při krádeži vozidla výše uvedenými způsoby bez změny identifikačního čísla, pachatel odcizí vytipované vozidlo během noci a přepraví jej co nejrychleji přes hranice. Nemění se při tom číslo motoru ani podvozku. Pro dopravu do zahraničí jsou však vozidla často vybavována jinými RZ, které jsou zpravidla odcizeny před činem. K převozu jsou využívány jak tuzemské, tak i zahraniční RZ a technická osvědčení. Osvědčení o technickém průkazu jsou buď falešná nebo zfalšovaná. Do těchto dokladů jsou zanesena původní identifikační čísla, která souhlasí i s čísly na vozidle, případně jsou uvedeny libovolné údaje. Vozidlo však může být přepravováno i původní RZ, kdy pachatel může předložit případné policejní kontrole originální osvědčení o technickém průkazu, které bylo nalezeno ve vozidle, anebo riskuje přepravu i bez tohoto osvědčení.

f) při krádežích, u nichž dochází ke změně identifikačních čísel, je vozidlo nejdříve dopraveno do dílny, případně na jiné bezpečné místo, kde jsou následně provedeny příslušné změny identifikačních čísel, zejména čísla podvozku, karoserie, případně motoru. Změněná identifikační čísla jsou následně zanesena do originálních, falešných a zfalšovaných tiskopisů českých nebo zahraničních dokladů. Pro pachatele je výhodou, že změny na vozidle, vyhotovení potřebných dokladů neprobíhají pod časovým tlakem a proto může být vše pečlivě provedeno a připraveno.

Tato činnost pachatelů samozřejmě směřuje k finančnímu zisku z prodeje, ať už celých, nebo jednotlivých částí motorových vozidel.

4. Kriminalistické stopy na úseku motorových vozidel

Stopy krádeží motorových vozidel jsou závislé na způsobech páčání; protože krádeže motorových vozidel jsou páčány velmi různorodými způsoby, je i charakter a druh nalezených stop značně variabilní. Při vyšetřování krádeží motorových vozidel se lze setkat jak s paměťovými, tak materiálními stopami.

Paměťové stopy jsou spíše výjimečné, vznikají ve vědomí osob bezděčně pozorujících průběh vlastní krádeže nebo některé její fáze, rovněž tak mohou vznikat v průběhu etapy přípravy a etapy následné manipulace s odcizeným vozidlem u svědků nebo poškozených, ale i v paměti pachatelů či spolupachatelů.

Materiální stopy vznikají na napadených objektech nebo na vhodných podkladech, kde vozidlo odstaveno nebo zaparkováno.

4.1 Typické materiální stopy

Mezi typické materiální stopy při páčání trestné činnosti na úseku motorových vozidel patří stopy:

- a) daktyloskopické, které se vyskytují na laku, skle, na některých plastech a na nástrojích, které pachatel na místě činu zanechal,
- b) pachové, které se vyskytují na nástrojích, které pachatel použil, na místech, kde stál nebo seděl, na volantu nebo jiném vybavení vozidla,
- c) genetické, které se vyskytují na předmětech a nástrojích, které pachatel držel v ruce a lze je zajistit z biologických stop, jako je krev, sliny, vlasy, chlupy nebo pot,
- d) věcné, což jsou nástroje, které pachatel použil k vloupání do vozidla nebo k překonání zabezpečovacího zařízení vozidla, a také jiné věci, které nelze k jiným kriminalistickým stopám přiřadit nebo jiné objekty, které pachatel na místě činu zanechal,
- e) mechanoskopické, kam řadíme poškozené zámkové a zabezpečovací systémy vozidla, které pachatel napadl nebo překonal, a také zločinné nástroje, které pachatel k tomu použil, pokud je nalezneme a zajistíme.

f) významnou skupinou typických stop tvoří stopy defektoskopické, které vznikají při padělání a pozměňování VIN, čísla motoru, karoserie, podvozku, eventuelně továrního štítku vozidla při změnách identity odcizeného vozidla

Výše uvedené materiální stopy jsou odvislé od druhu krádeže, jejího místa, doby, která uplynula od okamžiku odcizení do jejího oznámení a případně i od povětrnostních podmínek. Výběr typických materiálních stop, vyskytujících se u těchto krádeží, je široký. Mohou se vyskytovat na místě krádeže i nálezů odcizeného vozidla, na místě přípravy a přestavby vozidla, na místech změny jeho identity, na místech padělání dokladů a na vozidla samém.

5. Vyšetřování trestné činnosti krádeže motorových vozidel

Jak vyplývá ze zkušenosti policejních orgánů, k prokázání sériové trestné činnosti je potřeba, kromě kriminalistických stop, použít také zvláštní technické prostředky, jako jsou odposlechy a operativně pátrací prostředky, jinak je výslednost neefektivní nebo nulová. Zákonné možnosti využití operativně pátracích prostředků jsou úzce spjaty s právní kvalifikací trestných činů. Odposlech lze nařídit, je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin. Vzhledem k tomu, že většina odcizených motorových vozidel je dnes kvalifikována jako podílnictví, je k nařízení odposlechu třeba prokázat, že podezřelá osoba získala prospěch nejméně 5 mil. Kč. Při současném trendu, kdy značná část odcizených vozidel je během několika hodin rozebrána a poté prodána po dílech, čímž je velmi ztížena nejen identifikace vozidla a jeho částí, ale zejména dosažení požadované výše prospěchu, je velmi obtížné získat povolení k odposlechu. Přitom právě odposlechy jsou spolu s použitím dalších operativně pátracích prostředků v řadě případů klíčem k rozpracování celé skupiny a k získání důkazu o sériovosti trestné činnosti, a tedy i o požadované výši škody. I když se prokáže sériovost trestné činnosti a je rozkryta organizovaná skupina, spis se od počátku až do konce zpracovává na jednotlivých okresech, kde bylo vozidlo odcizeno. To vede k tomu, že je třeba se obracet na více vyšetřovatelů, více státních zástupců, případně soudců dle místní příslušnosti. To, že nelze od počátku slučovat případy a škody, se rovněž odráží ve ztížené dostupnosti odposlechů či použití jiné operativně pátrací techniky. Odstranění řady leckdy nadbytečných a neproduktivních administrativních úkonů by mohlo přispět ke zrychlení a zefektivnění trestního řízení a samotné práce policie. Mezi tyto úkoly patří např. vyžadování výpovědi svědků- cizích státních příslušníků v roli poškozených cestou právní pomoci i přesto, že již policii podali vysvětlení ohledně odcizení svého vozidla a jinou informaci ve věci nelze od nich prakticky očekávat. Na druhou stranu se podařilo zlepšit poskytování právní pomoci se SRN, a to na základě mezinárodní dohody. Mezi časově a finančně náročné činnosti spojené s trestním řízením patří i vyžadování znaleckých posudků na ohodnocení odcizených vozidel a součástí. V případě zajištění celých odcizených vozidel to nečiní větší potíže ani administrativně, ani finančně, ani časově. Problémy jsou zejména s diagnostikou a oceňováním jednotlivých částí odcizených vozidel, je-li např. zajištěno několik set dílů z různých motorových vozidel, trvá vypracování posudku i několik měsíců a stojí nemalé prostředky daňových poplatníků.

6. Příčiny a motivy vloupání do motorových vozidel

Ve výše uvedených kapitolách jsem se zmínil o příčinách krádeží motorových vozidel. Níže se budu snažit nastínit konkrétní důvody, které vedou pachatele k vloupání do motorových vozidel. Motivы pachatelů pro krádeže vloupáním do motorových vozidel, zcizování věcí z nich a krádeží motorových vozidel jsou u různých pachatelů různé.

1) Získání věcí a finančních prostředků

2) Ostatní příčiny

6.1 Získání věcí a finančních prostředků

Jedním z nejčastějších důvodů je získání věcí, které jsou v určitém spojení s daným vozidlem a dále z důvodu získání finančních prostředků, ať již přímo odcizených z vozidla nebo získaných z prodeje odcizených věcí. Pachatel odcizené věci a finanční prostředky cíleně využívá dále dle své vlastní potřeby nebo pro potřeby svých blízkých. Z policejní praxe vyplývá, že mezi pachateli této trestné činnosti jsou nejvíce zastoupeny osoby s nějakou patologickou závislostí. Přitom převažuje u pachatelů závislost na drogách a gamblerství.

Tito pachatelé se zaměřují na vozidlo z pohledu objektu, který ukrývá věci, které lze snadno zpeněžit nebo za něco vyměnit a také je pro ně objektem, který může ukrývat nemalou finanční hotovost v české nebo jiné měně.

Proto zájem pachatelů lze dělit na :

věci, které jsou již od výrobce součástí vozidla nebo byly do vozidla následně včleněny:

- různé součástky vozidla, jako jsou, kola, okrasné disky, palivo, motory a jejich části nebo vybavení uložené v těchto místech - baterie, řídicí a vstřikovací jednotky apod.
- elektronika v prostoru pro posádku, jako je GPS-navigace, autorádia, přístrojové desky, airbag, sedačky, dětské sedačky, volant, apd..

věci volně odložené věci:

- zavazadla, kam lze řadit cestovní tašky, kufry, kabelky, jízdní kola, lyže, klasické fotoaparáty a jinou záznamovou i digitální techniku
- domácí nebo jinou elektroniku jako jsou přenosné počítače-notebook, převážené počítače, televize přehrávače, mobilní telefony, apd.
- pracovní nástroje a zařízení, jakou jsou vrtačky a jiná stavební techniky, měřicí a zdravotnické přístroje, zboží a vybavení, různé jiné převážené zboží
- finanční hotovost v české nebo jiné měně

6.2 Ostatní příčiny

a) touha po „luxusu“

Jedním z pachatelů je osoba, která chce zvýšit svůj finanční příjem. Tito pachatelé většinou nepatří do skupin osob s patologickou závislostí (drogově závislý, gambleři, alkoholici, ale pouze mají potřebu zajistit si, jak jsem již uvedl vyšší příjem finančních prostředků. Tito pachatelé mohou za získané finance, kupovat luxusní dovolené, motorová vozidla, konkrétní vyžadované služby nebo nemovitosti.

b) uspokojení patologických závislostí

Dalšími z pachatelů jsou osoby s patologickými potřebami. Jedním z patologických jevů, které se podílejí na trestné činnosti vloupání do motorových vozidel, jsou drogová závislost, patologické hráčství, tzv. gambling a alkoholismus. Další známé patologické jevy, jako sexuální deviace, pedofilie, frotérství, zneužívání dětí, tzv. syndrom CAN, apd., se na této trestné činnosti prakticky nepodílejí. Příkladem je pedofil, který hledá sexuální uspokojení, ne však vloupáním do vozidla, ale hledáním dětské oběti. Naopak drogově závislý člověk se bude snažit si opatřit finanční hotovost na nákup drogy, gambler na vklad do hry a alkoholik na nákup alkoholických nápojů.

Z pohledu kriminalistiky je nejrozšířenějším motivem k vloupání do motorových vozidel **drogová závislost**, v úzkém spojení s finanční tísni a dále s jedinci, kteří vyrůstali v narušeném sociálním prostředí.

7. Způsoby vloupání do motorových vozidel

Způsobů, které si pachatelé při vloupání do motorového vozidla zvolí je mnohá řada z takticko-kriminalistického hlediska rozdělujeme tři základní způsoby.

- 1) překonání systému zámku** - destruktivní způsob
- 2) rozbití skleněné výplně okna** - destruktivní způsob
- 3) nezjištěným způsobem** - nedestruktivní způsob

7.1 Překonání systému zámku

Pokud jde o překonání systému zámku dveří je důležité zmínit se o jejich způsobech a aplikaci na jednotlivé druhy vozidel, neboť rozdělujeme vozidla s různými druhy uložení zámkového systému. Pachatelé si samozřejmě při tomto způsobu vybírají vozidla, která k této možnosti vybízejí, tedy jejich zámkový systém není zcela bezpečný. U takovýchto vozidel poté pachatelé dále:

- a) vytrhávají celý zámkový systém s dveří vozidla**
- b) vytrhávají nebo dále poškozují cylindrickou vložku zámku**
- c) vrtají v oblasti zámku a dále využívají mechanických překážek**
- d) bez zjevného poškození**

Tento způsob je většinou typický pro osobu pachatele, který již má trestní minulost v tomto oboru nebo je pro to vyškolen, neboť si musí na místo činu přinést speciální přípravek s kterým má již nějaké zkušenosti a umí jej ovládat a zná i konstrukci a jeho slabin.

7.2 Rozbití skleněné výplně okna³

Pachatelé mají nejčastěji zájem o věci umístěné ve vozidle. Pokud jde o rozbití skleněné výplně okna, pachatel vždy předem ví, že jde o způsob ve většině případu hlučný, nemaskující, ale zároveň i rychlý a v mnoha případech velmi účinný. Pachatel si v tomto případě nemusí příliš vybírat jednotlivé druhy vozidel, neboť, ze zásady se skleněné výplně sériově vyrábí u všech vozidel za stejných podmínek a nejsou nijak zvlášť upraveny proti průniku. Přesto rozeznáváme druhy, jak pachatel tyto skleněné výplně překonává:

- a) skleněnou výplň rozbije za pomoci nalezeného předmětu - kamene, tyče, apod., jde tedy o klasické rozbití, za pomoci hozeného předmětu,
- b) skleněnou výplň rozbije páčením o hranu, kde skleněná výplň přechází ke konstrukci vozidla, například šroubovákem, páčidlem, apod.. Nejde zde o klasický hod předmětu proti skleněné výplni, ale jde zde o tišší způsob, kdy sklo pukne po jeho deformaci,
- c) skleněnou výplň rozbije za pomoci tzv. keramických střepů, jejich hodem z bezprostřední blízkosti, proti skleněné výplni. Pachatel tyto keramické střepy má většinou sebou přinesené. Výroba a účinek těchto střepů je jednoduchá, efektivní a mezi pachateli této trestné činnosti velmi oblíbená. Keramické střepy pachatel například vyrábí z autosvíček a elektrických pojistek. Výsledek použití těchto střepů je tím zajímavý, že dopad a následné rozbití skleněné výplně je velmi tiché a účinné.

Tyto způsoby vloupání do vozidla se však stávají pro jejich majitele náročnějším z pohledu likvidace způsobené škody. Zpravidla škoda na vozidle několikanásobně převyšuje škody na věcech, které pachatel odcizil.

---

³ SLAVÍK, K. Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze.htm> (15.12.10)

7.3 Nezjištěným způsobem⁶

Jde většinou o kombinaci výše uvedených nedestruktivních, ale i destruktivních způsobů průniku do vozidel. V těchto případech se pachatel zaměřuje na systémy zámků jednotlivých dveří a dále na systémy dělení a uložení oken do konstrukce vozidla. Jde většinou o kvalifikovanější způsob použití vloupání. Pachatel může využít lsti, kdy poškozenému nabídne pomoc s opravou vozidla nebo využije jiné obdobné legendy a v nestřeženém okamžiku odcizí zájmovou věc nebo dokonce celé vozidlo.

Tito pachatelé také využívají různých zločinných nástrojů a moderní elektroniky k průniku do vozidla. Pak pachatelé pronikají do vozidla:

- a) za pomoci přípravku-paklíče-lamáku, překonává systém zámku bez viditelného poškození. Jedná se o přípravky, které pracují na stejném principu, jako originální klíče od zámku, tedy se zasouvají do cylindrické vložky.
- b) za pomoci provázku-drátu, překonávají-vytahují, tzv. „čudlíky“ – zajišťovací kolíky, které jsou viditelné u mnoha druhů vozidel na vnitřní, horní hraně dveří. Pokud je pachatel dostatečně zručný nebo má potřebnou praxi jde o rychlé a tiché vloupání.
- c) za pomoci elektronických přípravku, podobných dálkovému ovládání otvírání zámků, lze nalézt frekvenční pásmo, které využívá dané vozidlo, k jeho otevření. Jde o velmi zřídka využívaný systém, neboť v dnešní době, pracuje dálkové ovládání na tzv. plovoucím kódu, který se v daném časové limitu neustále mění. Nicméně jde o způsob, kdy pachatel nejenom, že otevírá vozidlo, ale většinou ruší i elektronické bezpečnostní zařízení tzv. alarm.
- d) za pomoci tlakových zařízení, které pachatelé vyrábějí z gumových míčků nebo konstruují zařízení složitější, tzv. tlakové pistole. Jde o způsob, který je rovněž málo využívaný, neboť vozidel, u kterých systém zámku reaguje na vnější tlakové změny je velmi málo, tudíž pachatel musí dobře tyto druhy vozidel znát.

---

⁶ SLAVÍK, K. Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze.htm> (15.12.10)

8. Zločinné nástroje

Jak bylo již v předešlých kapitolách uvedeno, pomůcek a nástrojů, které pachatelé využívají k vloupání do motorových vozidel je v dnešní době víc než dost. V této kapitole a v následujících podkapitolách budou prezentovány a popsány, jak takové zločinné nástroje vypadají a k jakému účelu pachatelům v praxi slouží.

V kriminalistické literatuře se lze dočíst, že zločinné nástroje pachatelů lze podle různých hledisek, ale nejčastější a nejobecnější dělení je následující:

- nástroje sériově vyráběné – běžně v obchodní síti dostupné,
- nástroje sériově vyráběné a následně upravené – pachatel úpravy provádí sám nebo jsou provedeny na jeho zakázku,
- nástroje individuálně zhotovené – pachatel si je sám vyrobí nebo jsou vyrobeny na jeho zakázku a často i návrh,
- nástroje náhodně nalezené – pachatel je nalezne často na místě činu

Pro pachatele, kteří se zabývají krádežemi motorových vozidel a krádežemi věcí z nich je příznačné, že využívají zpravidla zločinné nástroje uvedené pod písmeny a) až c). Jen výjimečně využívají nástrojů nebo předmětů náhodně nalezených.

8.1 Páčící nástroje k rozbití okna a poškození mechanismu zámku⁵

Jak bylo již uvedeno, jde o zločinné nástroje, které si pachatel na trestnou činnost přináší, jsou většinou jeho majetkem a jedná se o nástroje zpravidla sériově vyráběné a následně upravené a o nástroje individuálně zhotovené. Těmito nástroji pachatel využívá

k rozbití skleněné výplně nebo k poškození zámku vozidla. Pachatel, který se touto problematikou zabývá, má určité znalosti o konstrukci vozidla a často i

---

⁵SLAVÍK, K., Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze2.htm> (15.12.10)

zločinnou praxí. A právě zločinnou praxí vylepšuje své „umění“, zároveň rozšiřuje své poznání o způsobu průniku do vozidla a vylepšování zločinných nástrojů, které používá. Proto dochází k tomu, že se jejich předměty a nástroje, během jejich kariéry mění! Těchto zločinných nástrojů může být celá škála, ale níže jsou zde popsány a prezentovány jen ty nejzajímavější.

Šroubováky

Na fotografii č.1 a č.2, jsou znázorněny různé druhy šroubováků, které si pachatel sám upravuje, dle jeho potřeb, tak aby mohl rozbít skleněnou výplň okna. Nejčastějším způsobem je páčením o hranu karoserie vozidla, například upiluje- zahne hrot, upraví rukojeť.

č. 1:

č. 2:

8.2 Pomůcky k rozbíjení skleněné výplně

V tomto případě se pachatel zaměřuje zpravidla pouze na průnik do vozidla přes skleněnou výplň a odcizení věcí z nich. Přitom je často škoda na skleněné výplni bývá vyšší než škoda na odcizeném majetku.

Na fotografiích č. 3 a č. 4 jsou znázorněny „pracovní pomůcky“ pachatele, který se zabývá rozbíjením skleněných výplní oken motorových vozidel. I zde platí, že těchto pomůcek je celá řada, ale opět si názorně ukážeme pouze ty pro pachatele „nejoblíbenější“ a jimi nejčastěji využívané.

Kladívka

Fotografie č. 3 zachycuje železné kladívko, které pachatel upravil, tak aby jej mohl skrytě nosit u sebe, proto seřízl jeho rukojeť. Pachatel na místě činu vyťukne skleněnou výplň okna u vozidla. Na fotografii č. 4 je zachyceno bezpečnostní kladívko, které se využívá například k nouzovému rozbití skleněné výplně okna v autobusech, tramvají, vlacích apod. Tento nástroj je mezi pachateli velmi oblíbený, neboť je malý a přitom velmi účinný.

č.3:

č.4:

Keramické střepy

Jsou dalším velmi oblíbeným, účinných a snadnou přenosným individuálně zhotoveným zločinným nástrojem. Pachatel v podstatě využívá určitý odpadní materiál z autodílen nebo z elektrických izolátorů a pojistek. Na fotografii č. 5 je zachycena automobilová svíčka a keramickou elektrikařská pojistka. Z nich si pachatel jejich rozbitím, vyrábí keramické střepy, kterými rozbíjí skleněné výplně vozidla.. Fotografie č. 6 dokumentuje plastovou krabičku od foto-filmu, ve kterých si pachatel keramické střepy přenáší na místo činu. Fotografie č. 7 zachycuje skutečné keramické střepy, které byly nalezeny u pachatele, který rozbil skleněnou výplně okna vozidla a byl nedaleko zadržen.

č.5:

č.6:

č. 7

8.3 Nástroje k překonání zámkových systémů

K překonání zámkových systému pachatelé potřebují poměrně značné technické znalosti o konstrukci těchto systémů podle toho o jakou značku napadeného vozidla se jedná. Proto musí udržovat kontakt s vývojem těchto systémů především z hlediska znalosti jejich slabin. Výsledkem je tedy „odborný“ růst zločinců, což se odráží i ve vývoji jimi zhotovených zločinných nástrojů. Z policejní praxe vyplývá, že pachatelé ať krádeží věcí z motorových vozidel, tak krádeží motorových vozidel nejčastěji používají k překonání zámkových systémů dveří, spínacích skříněk i blokovacích zařízení nejčastěji lámáky a rozlamováky.

Lamáky-rozlamováky

Na fotografii č. 8 je zachycena celá sada lamáků. Jedná se o železné přípravky, vybroušené do tvarů klíčů od jednotlivých vozidel. Jejich výroba vyžaduje určité zkušenosti a šikovnost, neboť jsou-li špatně vyrobeny, rády se pak lámou a zůstávají v zámku vozidla. Na fotografii č. 9 je zachycen rozlamovák. Jde o upravený nástroj na principu šroubováku, kde rukojeť je upravena na vynaložení větší páky, při rozlomení zámku u vozidla.

č.8:

č.9:

Trháky

Trháky patří mezi takzvané speciální, vloupačkářské nástroje, které vyžadovaly veliké úsilí při jejich výrobě. Jedná se tedy také o individuálně zhotovené zločinné nástroje, které pachatelé využívají k vytrhávání zámků dveří motorových vozidel. Tyto nástroje se používaly především v samotných začátcích éry vloupání do motorových vozidel, dnes je nahrazují výše zmíněné lámáky a rozlamováky. Také výroba trháků byla náročná na odborné znalosti v konstrukci zámků a také v oblasti nástrojářství. Tyto zločinné nástroje byli většinou rozměrnější, proto pachatel musel dávat pozor na to,

aby u něj nebyly odhaleny nebo je převážel jiným motorovým vozidlem V policejní praxi se lze stále setkat s okruhem pachatelů, kteří je s oblibou používají. Je to proto, že jsou velmi účinné při vytržení zámkových systémů.

Na fotografii č.10 je zachycen trhák, který pracuje na principu šroubového tahu, což znamená, že pachatel do zámku zašroubuje tvrzený vrutový šroub, na ten nasadí trhák a na jeho konci pootáčí s osou, která vytahuje-vytrhává s vrutem, zámkový systém. Na fotografiích č.11 a č.12, vidíme jednotlivé typy trháků, mezi nimiž je i trhák reakční Tento typ trháku využívá toho, že pachatel opět zašroubuje tvrzený vrut do zámkového systému, zprudka vymrští posuvné závaží, které se pohybuje na střední tyči. Toto závaží se na konci zaráží o doraz a vyvolává reakční sílu na konci vrutu, který vytrhává zámkovou vložku.

č. 10:

č. 11:

č. 12:

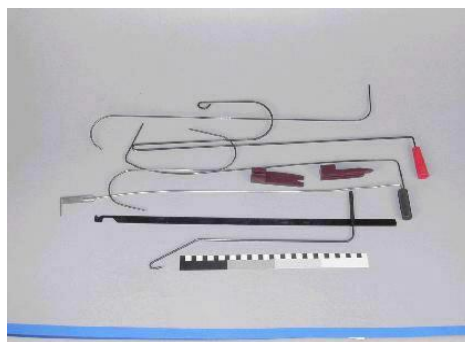

Provázky, lanka a háčkovací nástroje

Jsou zločinné nástroje, které pomalu z kriminální činnosti pachatelů mizí. Často se s nimi policisté setkávají při průniku do vozidle konstruovaných do přelomu minulého století. V současnosti výrobci konstrukcí dveří a ochranou zámkových systémů prakticky znemožňují používat tyto zločinné nástroje. Na fotografii č.13 je prezentován klasický provázek, který si pachatel upravil, tak, že na něm udělá smyčku, kterou poté vytahuje takzvané zabezpečovací kolíky uvnitř vozidla. Tyto kolíky se u vozidel prakticky nevyskytují nebo jsou různě chráněny. Na fotografii č.14 jsou zachyceny různé druhy háčkovacích přípravků, většinou se jedná o upravené drátky, struny, planžetky, apod. I tyto nástroje si pachatel zhotovuje zpravidla sám.

č. 13:

č. 14:

Paklíče

Jsou zločinné nástroje hojně využívané k překonávání jakýchkoli klasických mechanických zámků a to platí i u motorových vozidel, které si pachatelé připravují individuálně, někdy mezi pachateli jsou předávané. V policejním žargonu jsou označovány také jako přípravky. Na fotografii č. 15 jsou zachyceny některé ze zajištěných paklíčů, které pachatelé využívali otevření zámků dveří motorových

vozidel. Jedná se o přípravky, které si pachatelé upravuje na určitý druh vozidla, tedy například na vozidla zn. VW, Fiat, ŠKODA.

č. 15:

Tlakové nástroje

Dalším specifickým zločinným nástrojem k překonání určitých druhů zámkových systémů dveří motorových vozidel jsou tlakové přípravky, které jsou prezentovány na fotografii č. 16. Jedny z neoblíbenějších přípravků u pachatelů jsou různé druhy pinponkových a tenisových míčků, které pachatel rozřízne na půl a poté je přiloží k zámkovému systému u vozidla a tlak z tohoto přípravku má vyřadit jistící mechanismus. Tento způsob je také z větší části proveden bez užití zjevného násilí.

obr.č.16:

Elektronické systémy

Tak jak vylepšují výrobci vozidel zámkové a jiné ochranné systémy jak proti průniku do vozidla, tak proti odcizení vozidla, tak pachatelé vymýšlejí způsoby a prostředky, jak tyto ochrany překonat. S rozvojem a miniaturizací elektronických systémů a jejich včlenění do ochranných prvků vozidla, i pachatelé adekvátně a rychle reagovali a našli metody a prostředky, jak do vozidla proniknou a také jak je zcizovat.-

Fotografie č. 17 zachycuje elektronicky upravený dálkový ovladač k motorovému vozidlu. Zadržený pachatel tento přípravek opatřil elektronickým hardwarem a softwarem, který mu umožnil otevírat zámkové systémy dveří vozidla. Tento, pachatelem upravený ovladač, využíval stejné specifickou vlnové délky jako elektronický zámkový systém vozidla.

obr.č.17:

Fotografie č. 18 zachycuje upravenou radiostanici-vysílačku zajištěnou u jiného pachatele. Za pomoci této upravené vysílačky mohl „vystopovat“ vlnovou délku elektronických zabezpečovacích systémů vybraných vozidel. Tato vozidla za pomoci jiného přípravku mohl bez násilí otevřít. Jedná se o přípravky velmi účinné, neboť pachatel se pohybuje jen poblíž místa činu, ne přímo u vozidla, jenž se hodlá vykrást. Právě proto jsou tyto přípravky na trhu mezi pachateli této trestné činnosti velmi ceněny a tudíž i drahé.

obr.č.18:

9. Preventivní a bezpečnostních opatření proti krádežím a krádeží do motorových vozidel

Samozřejmě, že vozidlo před jeho odcizením, či vykradením stoprocentně neochrání ani ten sebedokonalejší zabezpečovací systém. Nicméně čím je lepší tento systém, nebo propojení více takových systémů, tím se „práce“ pachatele stává obtížnější. A možnost především odcizení takového vozidla je menší. Když už pachatele dobře zajištěné vozidlo vůbec neodradí, dokáže je tato ochrana alespoň zpomalit. A tím se zvyšuje šance, že se podaří policii nebo občanům pachatele zadržet na místě činu nebo na základě zajištěných kriminalistických stop, svědectví občanů nebo za využití kamerových systémů získat popis pachatele nebo jiné důležité informace.

9.1 Organizačně-technická opatření⁷

Patří mezi základní ochranné prostředky, na které by měl pamatovat každý z nás jsou informace, které poskytuje Policie České republiky nebo odborníci z oblasti automobilového průmyslu a obchodu vůbec. Jedná se o určitá doporučení, která by jednotlivý občané měli dodržovat při každodenním běžném životě. Jedná se tedy o preventivní opatření, jejichž účinnost potvrdili i pachatelé této trestné činnosti.

- **parkovat pokud možno na osvětleném místě v blízkosti bydlíště**
- **využívat hlídaných parkovišť nebo garážových stání**
- **nenechávat ve vozidle žádné cenné předměty a věci osobní potřeby**
- **používat kódovaná a přenosná autorádia**
- **řádně uzamykat všechny zámky vozidla a to i když se jedná o krátkodobé opuštění vozu (např. u čerpací stanice)**
- **nenechávat nastartované vozidlo bez dozoru a přístupné (výběr hotovosti z bankomatu, doprovod dítěte do školy apod.)**

---

⁶ SLAVÍK, K. Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze.htm> (14.11.10)

9.2 Mechanické-zábranné prostředky⁸

I tyto prostředky můžeme charakterizovat jako preventivní, které jsou již součástí vozidla, nebo je majitel nechá dodatečně nainstalovat. Patří zřejmě mezi nejrozšířenější způsoby zabezpečení vozidel proti odcizení. Majitelé vozidel si je oblíbili, jelikož také patří mezi ty finančně a montážně nenáročné. Někdy zaznamenáváme jejich naivní pohled na to, že pouze tato ochranná opatření vyřeší veškerý problém s krádežemi motorových vozidel. Do těchto prostředků řadíme:

- **zámkové pedálů**
- **závorový zámek řazení**
- **zařízení na zablokování a uzamčení řadícího táhla v poloze zpětného chodu**
- **pákové uzamykací systémy volantu**

9.3 Elektronické zabezpečení⁹

Vývoj jednotlivých zabezpečovacích systémů šel za poslední dobu ohromným způsobem dopředu. To především proto, že do klasického zabezpečení vozidla byly začleněny elektronické zámkové a ochranné systémy. U moderních vozidel je elektronický zámkový a často i ochranný systém součástí běžné výbavy vozidla. Tento krok kupředu si již neúnosná situace krádeží motorových vozidel, tlak policejních sborů a pojišťoven na výrobce vozidel. Proto také nejen výrobci vozidel, ale také jednotlivé firmy nám nabízejí širokou škálu jednotlivých elektronických zabezpečovacích prostředků nebo jiných služeb v této oblasti. Obecně lze říci, že se jedná o:

- **elektrické zabezpečovací systémy (imobilizéry, autoalarmy)**
- **vyhledávací systémy (vyhledávací, monitorovací a lokalizační systémy)**
- **elektronické identifikační systémy (mikrotečky, mikroznka).**

---

⁸ SLAVÍK, K. Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze.htm> (14.12.10)

⁹ SLAVÍK, K. Intranet Policie ČR, *Vloupání do vozidel*. <http://www.tu.vc/slavik/slavik/kradeze.htm> (14.12.10)

9.4 Kamerový systém

V současné době jsou využívány k prevenci proti kriminalitě v této oblasti kamerové systémy, které jsou umístěny v soukromých areálech, na objektech nebo na místech veřejně přístupných a je často kombinován s dostatečným osvětlením. Jedná se o značně účinný preventivní i důkazní prostředek, který je však finančně náročný, a to především pro města a obce. Zároveň jde o moderní a rozšiřující se preventivní opatření.

Preventivní schopnost takového systému psychologicky působí na osoby, které páchají trestnou činnost a nechtějí být při tomto nebo následně odhaleny. Tyto osoby mnohdy pouze ví, že v konkrétné oblasti je systém nainstalován, ale již si nejsou jistí, v jakém rozsahu je teritorium snímáno a jak tento systém dokáže pracovat. Proto se pachatelé, těmto místům raději vyhnou. Bohužel není možné ani účelné tyto stacionární kamerové systémy umístit po celém městě nebo obci.

V rámci policie je k dispozici i mobilní kamerový systém, který se operativně využívá na místech, kde dochází nejčastěji k trestné činnosti. Praxe ukazuje, že osoby, které byly následně přistiženy tímto systémem o něm v zápětí řeknou svému okolí a tak je inkriminované místo, pro další možné pachatele „tabu“. To proto, že předpokládají, že je zde trvalý kamerový dohled a nechtějí riskovat zadržení přímo při činu. Toto opatření má však jisté časové omezení, tedy do doby než zjistí, že místo není pod dohledem.

9.5 Veřejné osvětlení

Snahou obcí a měst je místa, kde dochází k trestné činnosti v nočních hodinách osvětlit. Je pravdou, že mnoho pachatelů, převážně těch začínajících si dodají odvalu spáchat trestný čin, bez rušivých elementů, což pro ně představuje místo tmavé, osamocené, nikým nerušené. Proto je stále platí, že část kriminality se odehraje právě na takových místech.

Současná praxe však přináší poznatek o tom, že v současné době je stále více pachatelů, a to i z řad mladistvých a nezletilých, které si již zvykli na osvětlení. Proto mají „odvalu“ i za takovýchto podmínek, překonat strach z osvětlených míst. Přesto lze

stále veřejné osvětlení brát jako důležité preventivní, které lze vhodně kombinovat s kamerovými systémy.

9.6 Informování veřejnosti

Rok zabezpečení vozidel <http://www.rokzabezpecenivozidel.cz>

Dne 1. října 2010 policejní prezident genmjr. Mgr. Oldřich Martinů slavnostně převzal záštitu nad preventivním projektem Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm a České asociace pojišťoven „Rok zabezpečení vozidel.“

Za prvních osm měsíců roku 2010 Policie České republiky zaznamenala

8 241 případů krádeží dvoustopých motorových vozidel a dalších 32 000 případů krádeží věcí z motorových vozidel a krádeží jejich dílů. Jak uvedl náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování plk. Ing. Viktor Čech, „*kriminální statistika sice vykazuje v posledních letech poměrně významný pokles autokriminality v obou uvedených ukazatelích, nicméně majetkové delikty v této oblasti stále patří k těm, které společnost nejvíce obtěžují a také nejvíce poškozují.*“

Proto byl v dubnu 2010 na 11. zasedání Poradního sboru situační prevence Ministerstva vnitra schválen a doporučen k realizaci projekt „Rok zabezpečení vozidel. „*Poradní sbor je koordinační a iniciační orgán, který posuzuje koncepční otázky, spolupracuje s mimoresortními subjekty při realizaci Programu prevence kriminality Ministerstva vnitra a zpracovává společné strategie prevence.*“ uvedla ředitelka odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra Mgr. Jitka Gjuríčová. Obecně platí, že je vždy výhodnější, efektivnější a levnější trestné činnosti předcházet, než řešit její následky. Preventivní projekt „[Rok zabezpečení vozidel](http://www.rokzabezpecenivozidel.cz)“ se v intenci této teze zaměřuje na situační prevenci autokriminality formou aktivní komunikace s motoristickou

veřejnosti. „Od 1. října 2010 po celý následující rok Vás chceme upozorňovat na konkrétní rizika krádeží motorových vozidel a krádeží věcí a dílů z nich a chceme Vás informovat o možnostech moderního zabezpečení motorových vozidel proti krádežím“ doplnil slova ředitelky odboru prevence kriminality plk. Viktor Čech.

Statistiky krádeží vozidel v ČR

Automobilová kriminalita je stálým bezpečnostním rizikem

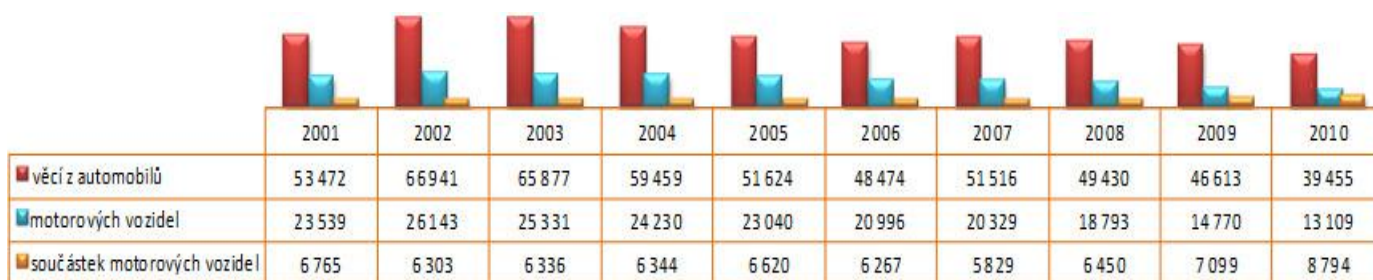
Krádeže aut a vykrádání věcí z nich patří mezi stálá bezpečnostní rizika. Nejde jen o samotné odcizení vozidel, ale na automobilovou kriminalitu se také váží prvky organizovaného zločinu. Jen za rok 2010 bylo odcizeno 13 109 motorových vozidel, z toho 760 jednostopých. Kromě vozidel se kradou i součástky motorových vozidel a nejčastěji věci z automobilů – více než 100 krádeží denně! Tento skokový pokles počtu odcizených vozidel je jednoznačně vázán na období ekonomické a finanční krize, kdy byl výrazně zasažen zvláště trh ojetých vozidel, respektive vozidel odcizených a uváděných zpět na trh.

V posledních deseti letech bylo v České republice odcizeno 210 280

vozidel!

Krádeže v letech 2001 - 2010

Odcizená motorová vozidla, jejich díly, ale také doklady k nim, jsou, a nadále zůstávají, výnosnou komoditou. Finanční zisky zlodějů aut a tím pádem ztráty majitelů jsou odhadovány na tři až pět miliard korun, a proto nelze očekávat dobrovolný pokles v tomto odvětví trestné činnosti.

Část těchto ztrát nesou samozřejmě pojišťovny, ale neustále rostoucí pojistná plnění za odcizená auta se automaticky promítají do rostoucích cen pojistného a krádeže

aut tak nepříjemně postihují i další majitele aut.

Každých 40 minut je odcizeno jedno vozidlo, denně je to 35 aut, průměrně za měsíc 1.050 vozidel.

To znamená, že zloději ukradnou denně auta za minimálně 5,5 milionu korun!

V mnoha případech Policie České republiky, za spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky, předává široké veřejnosti informace a doporučení, které mohou předcházet danému druhu trestné činnosti.

Ve většině případů se nejedná o okamžité a krátkodobé předávání informací, jako je tomu v dopravě. Vzhledem k tomu, že se jedná o krádeže motorových vozidel nebo vloupání do nich, policie i sdělovací prostředky vedou dlouhodobé a poměrně intenzivní mediální kampaně. Hojně je využívána i metoda letáků a varovných informačních tabulí, které nejčastěji nalezneme umístěné před vjezdem-příchodem na inkriminovaná místa.

Tyto informace mají především psychologický účinek na běžné občany a především na ty, kteří něco podobného prožili nebo se to stalo někomu z jejich blízkého okolí. V mnoha případech však mají pouze krátkodobí účinek a je třeba je opakovat.

. Příkladem takového opatření je umístění informační tabule k příjezdu na parkoviště před frekventované nákupní středisko nás nápis nebo slogan informuje o tom, „*Na tomto parkovišti dochází k častému vykrádání vozidel.*“ „*Nezapomínejte, že vaše vozidlo není trezor*“. Určitě jen zlomek lidí si uvědomí hodnotu tohoto upozornění. Bohužel si však větší část obyvatel nebo návštěvníků takovýchto nápisů a upozornění nevšímají nebo je přímo ignorují, a tak umožňují pachatelům získat snadnou kořist.

Závěrem celé této kapitoly chci upozornit na to, že existuje celá řada preventivních prostředků, které se v současné době využívají. Avšak nastínil jsem zde pouze ty, které se týkají prevence před vloupáním do motorových vozidel. Určitě největší podíl na této kriminalitě mají sami lidé, kteří podceňují situace, zejména z pohledu samotných pachatelů jim umožňují tuto trestnou činnost páchat, tím, že nechají ve vozidle volně odložené cenné věci. Tito lidé si myslí, že jejich vozidlo je nepřekonatelné a že jejich věci jsou ve vozidle v bezpečí. Opak je většinou pravdou.

10. Analýza reálného stavu trestné činnosti

10.1 Hodnotící kritéria

V této bakalářské práci chci zmapovat trestnou činnost krádeže vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily. Šetření bylo zaměřeno na analýzu reálného stavu v období pěti let od 1.1. 2006 do 31. 12. 2010.

Cíl analýzy:

- Zjistit charakteristiku pachatelů krádeží vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily.
- Zjistit motiv pachatelů krádeží vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily.
- Zjistit nejčastější způsob krádeží vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily

Hlavní hodnotící předpoklady:

- Nejčastějšími pachateli krádeží vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily, jsou osoby závislé na psychotropních látkách, ve věku od 15 do 30 let.
- Nejčastějším motivem krádeží vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily je získání finančních prostředků.
- Nejčastějším způsobem krádeže vloupáním do motorových vozidel na okrese Semily je překonání mechanismu zámku.

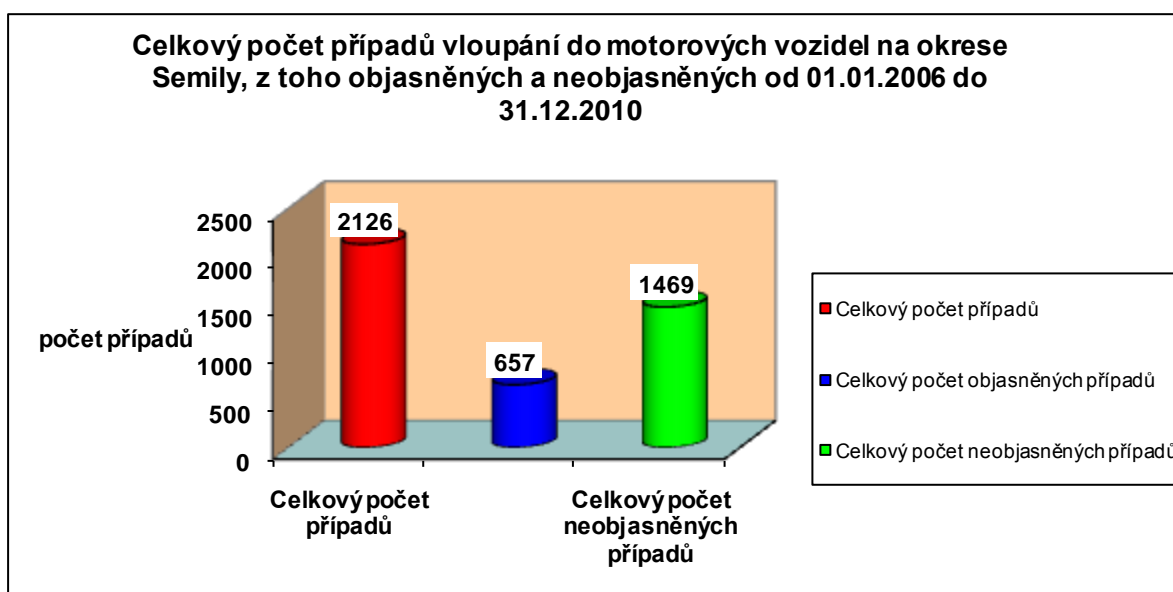
Při samotném zjišťování jednotlivých údajů k této problematice jsem musel shromáždit velké množství statistických dat, údajů a informací, které jsem se dále snažil graficky znázornit a podrobně rozepsat. Jak bylo již uvedeno jednalo se o data získaná za 5 let od 1.1. roku 2006 do 31.12. roku 2010. Se sběrem těchto informací mi pomáhali kolegové Územního odboru Policie ČR, ze skupiny analytiky, statistiky a výpočetní techniky. Dále jsem podrobně studoval kriminalistické spisy, týkající se trestné činnosti vloupání do motorových vozidel, které se po dobu 5 let evidují na kriminální policii v Semilech. V této práci dále vycházím z informací a poznatků, které jsem načerpal během mé několikaleté práce na obvodním oddělení v Jilemnici. Shromážděné a analyzované údaje nashromážděné z materiálů výše uvedeného pětiletého období budou převedeny do grafické podoby.

11. Vlastní zjištění

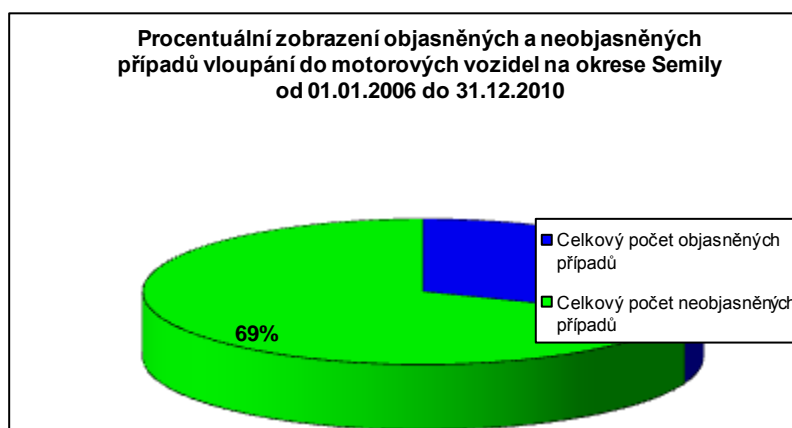
11.1 Případy vloupání do motorových vozidel na okrese Semily

Na okrese Semily je od 01.01.2006 do 31.12.2010 vedeno celkové množství případů vloupání do motorových vozidel v počtu 2126, z toho 657 případů se Policii ČR Semily podařilo objasnit, neobjasněných případů je 1469, viz. graf č.1. Dále na grafu č. 2 je patrné, že procentuálně se policii daří objasnit jen velmi malé množství případů z celkového nápadu této specifické činnosti.

Graf č. 1

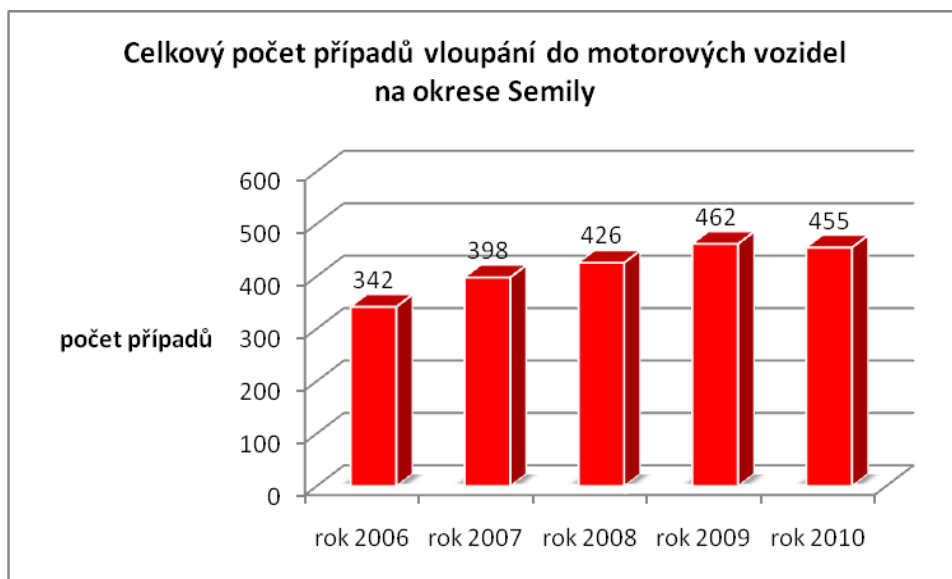

Graf č. 2

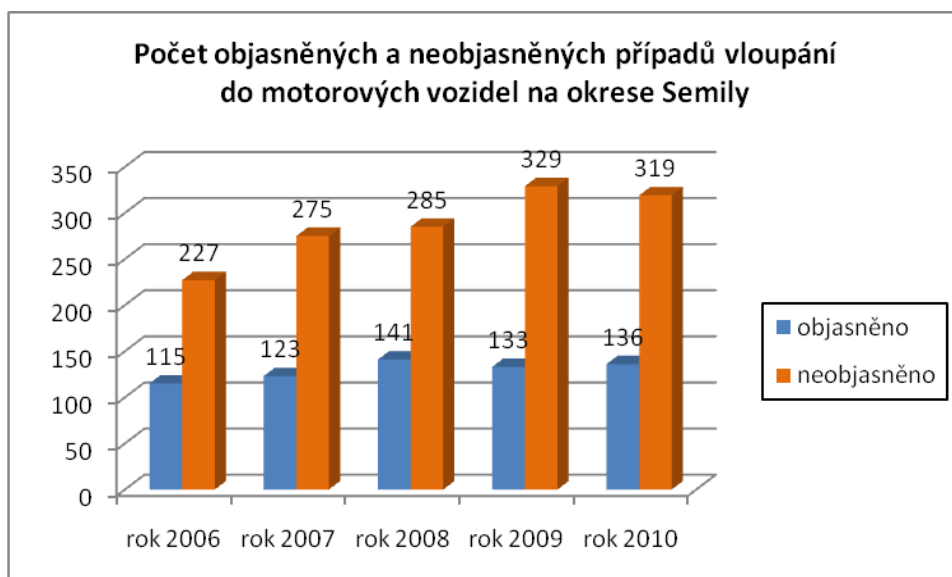

Na grafu č.3 dobře vidíme, že od roku 2006 do roku 2009 došlo ke zvýšení „ k nárůstu“ případů vloupání do motorových vozidel, v roce 2010 nepatrné snížení.

Graf č. 3

Graf č. 4

Na grafu č. 4 vidíme, že objasněnost této trestné činnosti je z celkových počtů případů za jednotlivá období velmi malá. Malé procento objasnění a nárůst této trestné činnosti spolu významně souvisí, neboť například osoby, které se vloupáním do

vozidel zabývají a nebyly nikdy policií dopadeni budou nadále tuto trestnou činnost provádět.

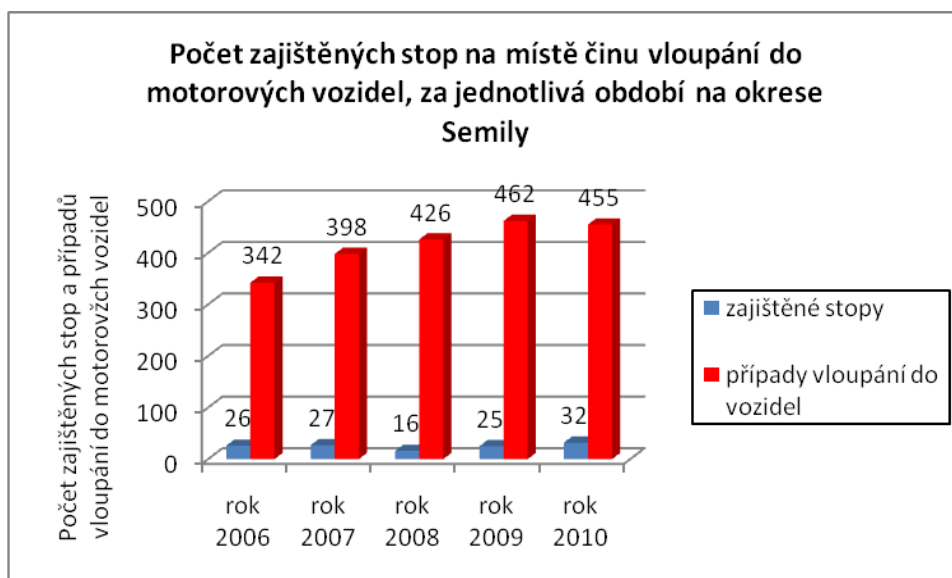
Dalším faktem nárůstu případů vloupání do vozidel je, že přibylo významně vozidel, které si lidé od roku 2006 do roku 2010 pořídili, dále malé sankce „tresty“, které pachatelům této trestné činnosti hrozí a kteří si tento fakt dobře uvědomují. Z trestního hlediska je v současné době trend prvopachatele a pachatele méně závažných trestných činů stíhat na svobodě a uplatňovat systém alternativních trestů, což znamená, že pachatelé vloupání do motorových vozidel končí v současné době u soudu s rozsudkem podmíněného trestu s trestem veřejně prospěšných prací. Jak bylo již výše uvedeno tento fakt si většina pachatelů uvědomuje a proto se jejich počet významně zvyšuje. Pokud se jedná o problém malého objasnění této specifické trestné činnosti, stojí za tímto například to, že pachatelé zanechávají na místě činu jen velmi malé procento upotřebitelných stop, s kterými by mohli policisté dále adekvátně pracovat neboť se z kriminalisticko - taktického hlediska jedná u motorového vozidla, o relativně velmi malé místo činu. Další samozřejmostí je to, že pachatelé, kteří byli odsouzeni za tuto trestnou činnost na základě usvědčení ze zjištěných a zajištěných stop na místě činu, které zde zanechali, se budou snažit o to, aby příště tuto chybu již neudělali. Zjištěné a zajištěné stopy si dále můžeme názorně popsat.

Dělení stop dle kriminalistického hlediska, které se na okrese Semily zajišťují v souvislosti s vloupáním do motorových vozidel:

- 1) **stopy věcné** – například různé pomůcky a nářadí, věci pachatele apod.
- 2) **stopy mechanické** – například rozlomené ústrojí zámku apod.
- 3) **stopy daktyloskopické** – například otisky prstů, dlaní
- 4) **stopy mikroskopické** – oděrky tkaniva oděvů, laků, střepinky skla apod.
- 5) **stopy trasologické** - například vtisk obuvi, otisk rukavic apod.
- 6) **stopy biologické a genetické** – krevní stopy, částičky kůže apod.
- 7) **stopy pachové** – například pachy člověka ze sedadel vozidla, z nářadí, apod.

Graf č. 5 nám názorně ukazuje počet zajištěných stop za různá časová období, kde je názorně vidět jejich malé množství. Dále musíme mít na paměti, že ne vždy se podaří stopu ztotožnit s určitou osobou pachatele.

Graf č. 5

Pro kriminalistu a další orgány činné v trestním řízení jsou stopy nepostradatelnými důkazy, aby mohla být určité osobě prokázána vina ze spáchání trestního skutku. Z praxe vím, že 90 % osob, které se podařilo z této trestné činnosti na okrese Semily usvědčit, bylo na základě jejich vlastního doznání. Pokud vezmeme tento fakt a dále k tomuto přičteme, že se většinou nepodaří zajistit odcizené věci, svědky a další důkazy, končí případ u soudu v některých případech zproštěním viny, neboť zde zapracuje rada právníka a změna výpovědi obviněného. Na rozdíl od nárůstu jednotlivých případů vloupání do vozidel, který je patrný, se objasněnost každým rokem mění v závislosti, jak již bylo uvedeno, na zajištěných stopách, na osobě pachatele a dalších faktorech.

Závěr

Moje bakalářská práce byla zaměřena na problematiku krádeží vloupáním do motorových vozidel a krádeží motorových vozidel. Jedná se o aktuální téma především v oblasti prevence, odhalování a objasňování této trestné činnosti.

Jako jeden z cílů jsem si vytyčil srozumitelně a poměrně jednoduše vysvětlit z pohledu trestního práva, kdy se jedná o trestný čin krádeže, za jakých podmínek a co hrozí pachateli takového protiprávního jednání, především v oblasti motorových vozidel.

Na tento cíl navazují informace o metodách postupech a prostředcích, které pachatelé využívají k průniku do vozidel a zároveň uvádím již využívaná preventivní a bezpečnostní opatření, která již vedla ke snížení tohoto druhu kriminality na určitém území.

Cílem bylo také podat stručný přehled o vývoji této kriminality na vybraném území České republiky a poukázal jsem na příčiny, které podle mě vedou k této kriminalitě. Neopomněl jsem zde uvést, jaké jsou příčiny resp. motivy pachatelů k páchání krádeží věcí z motorových vozidel nebo vozidel celých. Také zde celý přehled různých způsobů průniku pachatelů do vozidel a zavazadlových prostor. V souvislosti s tím prezentuji a popisuje jednotlivé zajímavé zločinné nástroje, které pachatelé využívají ve své trestné činnosti.

Zároveň jsem uvedl a rozčlenil způsoby páchání krádeží vloupáním do motorových vozidel a způsoby krádeží motorových vozidel jako celku.

Také zde prezentuji, jaké kriminalistické stopy by mohly být zajišťovány na místech těchto trestných činů a jaká je moje zkušenost s výsledky ohledání takových míst.

Cílem bylo také navrhnout možnosti a přijetí opatření ke zkvalitnění vyšetřování a dokazování této trestné činnosti konkrétním osobám a prezentovat již aktivní preventivně-bezpečnostní opatření.

Přesto že jsem uvedl již uplatňovaná bezpečnostní opatření, která již snižují nebo by mohla snížit trestnou činnost na tomto úseku, sám navrhuji následující preventivní opatření:

- a) spolupráce a výměna informací mezi jednotlivými složkami policie
- b) úprava současných právních norem ve smyslu rozšíření a nasazení operativně-pátracích a jiných dokumentačních technických prostředků k usvědčení pachatelů
- c) rozšíření a nasazení dalších kamerových systémů k monitorování míst se zaparkovanými vozidly, nebo míst, kde dochází velmi často k této trestné činnosti
- d) nasazení většího počtu policistů do terénu, jak v denní tak v noční době
- e) nasazení mobilních a záznamových technických prostředků
- f) provádění a provázanost bezpečnostních akcí a opatření v jednotlivých územních celcích
- g) pravidelná informovanost občanů na celém území republiky.

Na úplný závěr bych chtěl říci, že by tato práce mohla přinést některé nové poznatky na úseku trestné činnosti krádeží do motorových vozidel a krádeží motorových vozidel, že by je bylo možno využít v praktické činnosti Policie ČR. Především se jedná o poznatky o způsobech, metodách a prostředcích, které pachatelé používají k páchání této trestné činnosti a o některá výše uvedená navrhovaná preventivní opatření ke snížení trestné činnosti na tomto úseku.

POUŽITÁ LITERATURA A DOKUMENTY

Literární zdroje

BARTOŠOVÁ, H. *Management II.* Praha : PA ČR, 2005. ISBN 978-80-7399-722-4

BÍLEK, P., DUFKOVÁ, I., ZLÁMAL, J. *Policie a lidská práva.* Praha : Tiskárna MV, 2000. ISBN 80-85821-94-X

ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie.* Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-931-3

DALECKÝ, J., FILÁK, A., CHMELA, Z., ZÁMEK, D. *Vybrané problémy služby pořádkové policie.* Praha: Vydavatelství PA ČR, 2009. ISBN 978-80-7251-303-1

HLAVÁČEK, J., PROTIVÍNSKÝ M., *Praktická kriminalistika.* Praha: Tiskárna MV, 2006. ISBN není uvedeno

CHMELÍK, J., *Rukověť kriminalistiky.* Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, ISBN 80-86898-36-9

KŘÍŽ, M. *Řešení krizových situací při výkonu služby.* 1. vyd. Praha : Tiskárny MV, 1999. ISBN 80-85821-83-4

MACEK, P., FILÁK, A. *Pořádková činnost policie.* Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 2002. ISBN 80-86477-10-X

MACEK, P., FILÁK, A. *Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti.* Praha: Vydavatelství POLICE HISTORY, 2004. ISBN 80-86477-21-5

MACEK, P., KVÍČALA, L. *Základní útvary služby pořádkové policie.* Praha: Vydavatelství Policejní akademie České republiky, 1998. ISBN 80-86477-03-7

MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK J., *Kriminalistika.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, ISBN 80-7179-362-0

STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009, ISBN 978-80-7179-500-3

STRAUS, J. *Úvod do kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009, ISBN 80-86898-95-4

STRAUS, J. *Kriminalistická technika*. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009, ISBN 978-80-7380-052-9

SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*, Vysoká škola evropských a regionálních studií, s.r.o., Žižkova 6, České Budějovice, 2009, s. celé, 978-80-86708-81-2

ŠÁMAL, P. A KOLEKTIV. *Trestní řád s komentářem*. 6.vyd. Praha: C.H.Beck, 2008, ISBN 978-80-7400-043-0

ŠÁMAL, P., PŮRY, F., RIZMAN, S., KRATOCHVÍL, L. *Trestní zákoník s komentářem*. Praha : C.H.Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-178-9

ŠÍMA, A., SUK, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*, 7. vyd. Praha: 2007. ISBN 80-7179-500-3

TROJANOWICZ, R., KAPPELER, E., GAINES, K., BUCQUEROUX, B. *Community policing : A Contemporary Perspective*. Cincinnati: Anderson Publishing Co., 1998.

VAVERA, F. *Zákon o policii s komentářem*. Plzeň: Nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7380-160-1

VODÁČEK, L., VODÁČKOVÁ, O. *Management: teorie a praxe pro 90. léta*. Praha: Management Press, 1996, ISBN 80-85943-19-0

Legislativní dokumenty

Česko. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky ve znění pozdějších ústavních zákonů.

Česko. Ústavní zákon č. 2/1993 Listina základních práv a svobod ve znění pozdějšího ústavního zákona.

Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších novel a doplňků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91.

Česko. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších novel a doplňků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2003, částka 121

Česko. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění ozděních novel a doplňků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11

Česko. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním ve znění pozdějších novel a doplňků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1961, částka 66

Česko. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších novel a doplňků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35

Česko. Vláda České republiky, Usnesení vlády ČR ze dne 14. května 2008 č. 542, Problematika objasňování krádeží motorových vozidel v České republice

Interní akty řízení

Policejní prezidium České republiky. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 110/2008, o plnění úkolů služby pořádkové policie a služby železniční policie.*

Policejní prezidium České republiky. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, o plnění úkolů v trestním řízení.*

Policejní prezidium České republiky. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích.*

Elektronické zdroje

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Pocit bezpečí a spokojenost s činností policie. OB 100122 [cit. 23. července 2010]. Dostupné na World Wide Web:

< <http://www.cvvm.cas.cz/index.php?lang=0&disp=zpravy&r=1&shw=100996> >

FIELDING, N. *Community policing*. New York: Oxford University Press. 1995 [cit. 5. března 2010]. Dostupné na World Wide Web:

< http://www.google.com/books?hl=cs&lr=&id=aMgNjIkrcfQC&oi=fnd&pg=PA1&dq=UK+community+policing&ots=y8Fqcv46r6&sig=RLD_GRVHqpqrh30ztjsYZeBMzjc#v=onepage&q&f=false >

Seznam zkratek

ETŘ	evidence trestního řízení
GPS	Global Position System (globální polohový systém)
IS	informační systémy Policie
OČTR	orgán činný v trestním řízení
OOP	obvodní oddělení policie
PČR	Policie České republiky
RZ	registrační značka (vozidla)
SKPV	služba kriminální policie a vyšetřování
ÚO	územní odbor
VIN	Vehicle Identification Number (identifikační číslo vozidla)
ZPPP	závazný pokyn policejního prezidenta

